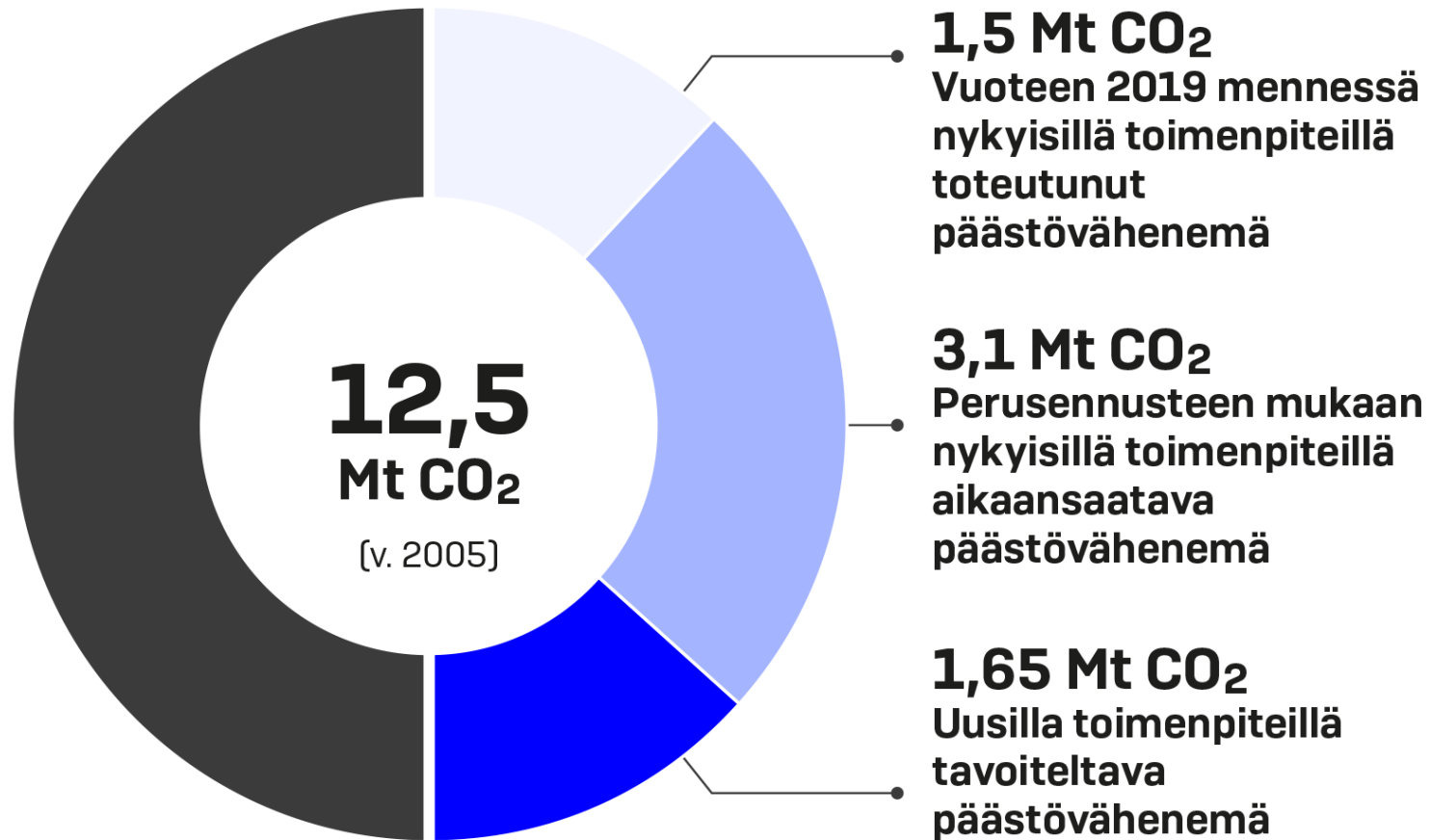

Fossiilittomaan liikenteen tiekartta

- luonnos valtioneuvoston periaatepäätökseksi

Liikenteen päästöt puolitettava 2030 mennessä

Fossiilittoman liikenteen tiekartan valmistelu

- Hallitusohjelman mukaan **Suomi on hiilineutraali 2035**. Myös liikenteen tulee vastata tähän tavoitteeseen.
 - › Hallitusohjelman mukaan Suomi puolittaa kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2005.
 - › Vuosina 2018 ja 2019 toteutettujen skenaariotarkastelujen perusteella liikenteen kasvihuonekaasupäästöt tulisi kokonaan poistaa 2045 mennessä.
- Keskeisiä periaatteita kaikessa valmistelussa ovat olleet **sosiaalinen ja alueellinen oikeudenmukaisuus** sekä **tietopohjainen päätöksenteko**.
- Liikenne- ja viestintäministeriön VTT:ltä, Aalto-yliopistolta ja Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta tilaamia yksittäisten toimenpiteiden **vaikutusarviointeja julkaistiin 6.10.2020**.
- Fossiilittoman liikenteen työryhmä työskenteli 1.11.2019-30.10.2020. Työryhmän kaikki liikennemuodot kattava **loppuraportti suosituksineen julkaistiin 27.10.2020**.
- Lähinnä tieliikennettä koskevan tiekartan valmistelua jatkettiin loppuraportin ja vaikutusarviointien pohjalta. **Tiekartta julkaistiin 15.1.2021 ja siitä voi antaa lausuntoja 19.2.2021 asti**.
- Lentoliikenteen ja vesiliikenteen toimista on valmisteltu omat periaatepäätösluonnoksensa.

Fossiilittoman liikenteen tiekartta toteutetaan kolmessa eri vaiheessa

1. vaihe:

Edistetään päästötöntä liikennettä erilaisin tuin ja kannustimin.

Päätökset niistä tehdään alkuvuodesta 2021.

Toimet vähentäisivät hiilidioksidipäästöjä arviolta noin 0,6 megatonnia.

2. vaihe:

Arvioidaan keinoja, joiden vaikutuksista päästöihin tarvitaan lisää tietoa ennen päätöksentekoa.

Otetaan huomioon myös logistiikan digitalisaation ja väylien kunnossapidon potentiaali.

Vaikutusarvioinnit valmistuvat viimeistään syksyllä 2021:

- Jakeluvelvoitteen kasvattaminen 34 % suuremmaksi
- Etätyön lisääntymisen edellytykset ja vaikutusarvio
- Liikenteen digitaalisten ratkaisujen erittely ja niiden vaikutusarviot
- Muut esiin nousevat todennettavat keinot

3. vaihe:

Viimeinen vaihe on ehdollinen.

Syksyllä 2021 hallitus arvioi, riittävätkö EU-tasolla tehtävät päätökset sekä tiekartan 1 ja 2 vaiheen keinot tavoitteiden saavuttamiseen. Jos tavoite ei näyttäisi toteutuvan, hallitus tekisi päätökset muista tarvittavista toimista.

Eri toimenpiteiden, kuten fossiilisten polttoaineiden kansallisen päästökaupan sekä ajoneuvokilometreihin ja tieluokkiin perustuvan liikenneveromallin valmistelua jatketaan.

Toimenpiteet liikenteen päästöjen vähentämiseksi

Muut mahdolliset toimet ■

EU-tason toimet, liikenteen päästökauppa, ajoneuvokilometreihin ja tieluokkiin perustuva liikenneveromalli

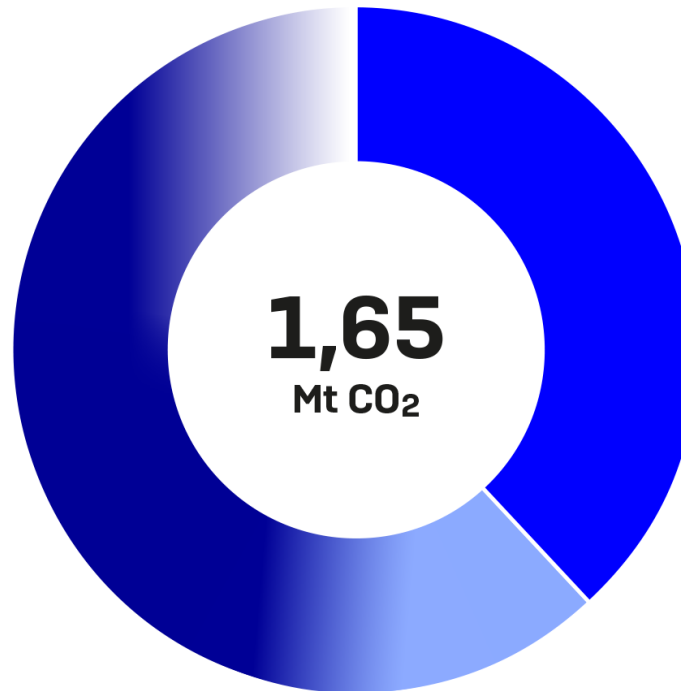
Potentiaalisten keinojen ja muissa yhteyksissä päätettävien toimenpiteiden toteutuminen vaikuttaa siihen, tarvitaanko vielä lisää toimia. ↑

Erilaiset päästövähennyspotentiaalit ■

- Etätyö
- Logistiikan digitalisaatio
- Liikenteen uudet palvelut
 - Jakeluvalvoite
- Sähköpolttoaineet

Muissa yhteyksissä päätettävät toimenpiteet ■

- Kaupunkien ratkaisut
- Liikennejärjestelmäsuunnitelmat
- Liikenteen verotuksen muuttaminen
- Liikenneverkon kunnossapito ja kehittäminen

Lähde: Fossiilittoman liikenteen tiekartta

■ Tuet ja kannustimet vähintään 0,62 Mt CO₂

Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen väh. 0,39 Mt

- Jakeluvalvoitelain soveltamisalan laajentaminen ja tavoitetason nostaminen
- Jakeluinfratuki julkisille lataus- ja tankkausasemille
- Latausinfratuki taloyhtiöille ja työpaikoille
- Huoltoasemien latauspisteet
- Latauspalveluiden yhteiskäyttö ja roaming
- Sähkötiepilotit

Autokannan uudistaminen väh. 0,16 Mt

- Autovalmistajia koskevan sitovan CO₂-raja-arvon päivittäminen
- Täyssähköautojen hankintatuki
- Pakettiautojen hankintatuki
- Raskaan kaluston hankintatuki
- Romutuspalkkiokampanjat
- Konversiotuet etanoli- ja kaasuautoille
- Julkisen sektorin puhtaat ajoneuvohankinnat
- Puhtaiden ajoneuvojen tutkimus

Liikennejärjestelmän tehostaminen väh. 0,07 Mt

- Kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelma
- Joukkoliikennetuet
- Liikkumisen ohjauksen tuki
- Yhdistettyjen kuljetusten edistäminen
- Suuret ajoneuvot tiekuljetuksissa

Vaihe 1
Oikeudenmukaista
siirtymää tukevat
toimenpiteet

TOIMENPITEET 1–6

Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen vaihtoehtoisilla käyttövoimilla

Toimet

1. Sisällytetään biokaasu ja sähköpolttoaineet jakeluvelvoitteeseen ja nostetaan velvoite 34 prosenttiin

- Päästövähennysvaikutus: noin 0,211 Mt CO₂

2. Jatketaan ja korotetaan liikennesähkön ja -kaasun julkisen jakeluinfrastruktuurin tukea

- Sähköautojen latausinfraan tukeen 8,5 M€/vuosi vuosien 2022-2025 aikana, eli yhteensä 34 miljoonaa euroa.
- Kaasuautojen tankkausasemien tukemiseen 5 M€/vuosi vuosien 2022-2025 aikana, eli yhteensä 20 miljoonaa euroa.
- Päästövähennysvaikutus: 0,013–0,026 Mt CO₂ (nykyisillä tukisummilla), päästövähennyksen hinta: noin 700 €/tCO₂

Toimet -2

3. Jatketaan ja korotetaan yksityisen latausinfraan tukea

- Vähintään 8,5 M€/vuosi taloyhtiöiden latausinfraan parantamiseen ja 1,5 M€/vuosi työpaikkojen latausinfraan rakentamiseen vuosina 2021-2030. Yhteensä vähintään 100 M€ vuosina 2024-2030.
- Päästövähennysvaikutus: jopa 0,11 Mt CO₂, päästövähennyksen hinta: noin 150 €/tCO₂

4. Arvioidaan huoltoasemaketjujen latauspisteitä koskevan velvoitteen mahdolliset toteuttamistavat

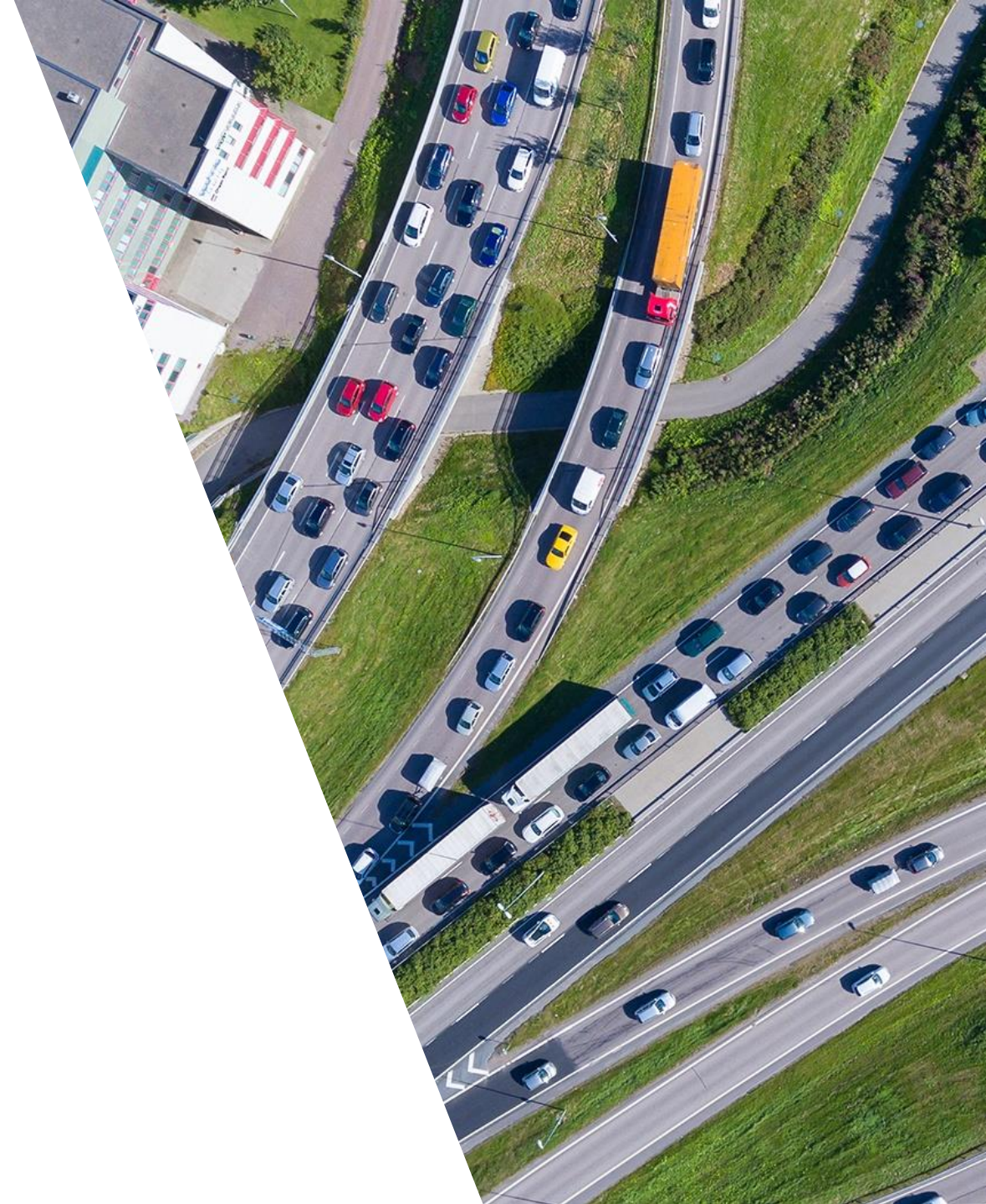
5. Edistetään tasapuolisesti ja syrjimättömästi tarjottavien latauspalveluiden yhteiskäyttöä ja roamingia

6. Käynnistetään ensimmäiset pilottihankkeet sähköteiden soveltuvuuden tutkimiseksi Suomessa

- Mahdollisesti vuosina 2021-2023, kustannukset yhteensä 20-25 M€

TOIMENPITEET 7–14

Autokannan uudistaminen

Toimet

7. Vaikutetaan EU:n henkilö- ja pakettiautojen CO₂-raja-arvojen valmisteluun

- Päästövähennysvaikutus: 0,106 Mt CO₂ (mikäli uusien autojen CO₂-päästöt olisivat 40 % pienemmät 2030 kuin 2021)

8. Jatketaan täyssähköautojen nykyistä hankintatukea ja korotetaan tukisummaa

- 6 M €/vuosi vuosille 2022-2025.
- Päästövähennysvaikutus: noin 0,0004-0,004 Mt CO₂, päästövähennyksen hinta: 2700-10000 €/tCO₂ autokohtaisesta tukisummasta riippuen

9. Jatketaan nykyisiä konversiotukia vanhan bensiiniauton muuntamiseksi etanoli- tai kaasukäyttöiseksi

- Kustannus sisältyy edelliseen; konversiotukien arvioitu osuus alle 1 M€/v.

Toimet -2

10. Toteutetaan romutuspalkkiokampanja tai –kampanjoita

- noin 8 M€/ kampanja
- Päästövähennysvaikutus: Noin 0,005 Mt CO₂ / kampanja , päästövähennyksen hinta: noin 1900 €/tCO₂

11. Otetaan käyttöön uusi hankintatuki sähkö- ja kaasukäyttöisille pakettiautoille

- yhteensä 6 M€ vuosina 2021-2024
- Päästövähennysvaikutus: noin 0,004 Mt CO₂, päästövähennyksen hinta: noin 1500 €/tCO₂

12. Uusi hankintatuki sähkökäyttöisille kuorma-autoille, jatketaan kaasukäyttöisten kuorma-autojen hankintatukea

- 10 M€/vuosi, eli yhteensä 100 M€ vuosina 2021-2030
- Päästövähennysvaikutus: noin 0,033 Mt CO₂, hinta noin 300 €/tCO₂

Toimet -3

13. Ryhdytään määrätietoisesti toteuttamaan puhtaiden ajoneuvohankintojen direktiiviä Suomessa

14. Käynnistetään ajoneuvoihin ja vaihtoehtoisiin käyttövoimiin liittyvä laaja tutkimusohjelma

- 1 M€/vuosi, eli yhteensä 5 M€ vuosina 2021-2025

TOIMENPITEET 15–19

Liikennejärjestelmän tehostaminen

Toimet

15. Jatketaan kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelman sekä kävely- ja pyöräilyolosuhteiden parantamista

- Investointiohjelma 30 M€/v. vuosina 2021-2030, lisäksi 10 M€/v. vuosina 2021-2030 maanteiden ja liikenteen solmukohtien pyöräliikenneinfran parantamiseen
- Päästövähennysvaikutus: 0,004–0,015 milj. t CO₂ vuonna 2030, päästövähennyksen hinta noin 2 000 €/t CO₂ (huomattava kuitenkin myös kansanterveyteen liittyvät hyödyt)

16. Korotetaan suurten ja keskisuurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteen valtionavustuksen tasoa

- Lisärahaa 21,375 M€/vuosi vuosina 2021-2024, eli yhteensä 85,5 M€ (Vuoden 2024 jälkeen tukitasoista päätetään osana Liikenne 12 –työtä)
- Päästövähennysvaikutus: 0,008 Mt CO₂, päästövähennyksen hinta: noin 5300 €/tCO₂

Toimet -2

17. Korotetaan liikkumisen ohjauksen valtionavustuksen tasoa

- 2,5 M€/v. vuosina 2021-2030
- Päästövähennysvaikutus: 0,0005 Mt CO₂, päästövähennyksen hinta: noin 5000 €/tCO₂

18. Selvitetään toimet yhdistettyjen kuljetusten uudelleen käynnistämiseksi Suomessa

19. Hyödynnetään lain Suomessa sallimat suuret mitat ja massat tiekuljetuksissa täysimääräisesti

- Päästövähennysvaikutus: Noin 0,06 Mt

Vaihe 2

Lisäkeinot liikenteen päästövähennystavoitteiden aikaansaamiseksi

Toimet

20. Jakeluvelvoitteen kasvattaminen

- Syksyyn 2021 mennessä arvioidaan, onko jakeluvelvoitteen nostaminen esitettyä 34 prosenttia korkeammaksi mahdollista mikäli biodieselin ja biokaasun saatavuus kotimaisella kestäväällä tuotannolla vahvistuu ja investoinnit sähköpolttoaineiden teollisen mittakaavan tuotantoon sen mahdollistavat. Lisäksi toteutetaan selvitys jakeluvelvoitteen edellyttämistä kestävyysvaatimuksista.

21. Liikenteen digitalisaation mahdollistaminen sekä uusien palveluiden ja matkaketjujen kehittyminen

- Arvioidaan liikenteen uusien palveluiden realistiset päästövähennysvaikutukset sekä tunnistetaan ja toimeenpannaan toimet, joiden kautta valtio voi edistää liikenteen palveluistumista.

Toimet -2

22. Etätyön edistäminen

- Etätöiden vaikutusta liikenteen päästöihin selvitetään vielä tarkemmin syksyyn 2021 mennessä. Tunnistetaan ja toimeenpannaan toimet, joiden kautta valtio voi edistää etätöiden tekemistä myös poikkeusolojen jälkeen.

23. Logistiikan digitalisaatio

- Toimeenpannaan logistiikan digitalisaatiostrategia ja sen pohjalta valmisteltava valtioneuvoston periaatepäätös.
- Arvioitu päästövähennyspotentiaaliksi (Ramboll 2020) 0,09-0,24 milj. t vuonna 2030. Vaikutukset riippuvat ratkaisujen käyttöönotosta ja toteutustavasta.

24. Väylien kunnossapidon parantaminen

- Parannetaan väylien kunnossapitoa Liikenne 12 -hankkeen toimenpiteiden mukaisesti.
- Jos Liikenne12 ehdotuksen mukaisesti perusväylänpidon rahoitus nousisi 100 milj. josta 40 milj. käytettäisiin vähäliikenteisten teiden uudelleenpäällystämiseen, syntyisi arviolta noin 0,04 prosentin päästövähennys.

Vaihe 3 ehdollisena: muut päästövähennyskeinot

Muut mahdolliset ja ehdolliset toimet

- EU-komissiolta odotetaan kesällä 2021 esitystä liikenteen kytkeytymisestä päästökauppaan sekä muista liikenteen päästövähennystoimista.
- **Kun EU- tason toimien ja sekä 1 ja 2 vaiheen eteneminen on tiedossa syksyllä 2021, hallitus arvioi ja päättää mahdollisesta kansallisten lisätoimimien tarpeesta, jotta liikenteen päästöt puolitetaan 2030 mennessä.**
- Tätä varten hallitus jatkaa eri hiilen hinnoittelu toimenpidevaihtoehtojen valmistelua, mukaan lukien **fossiilisten polttoaineiden kansallinen päästökauppa ja ajokilometreihin ja tieluokkiin perustuva liikenneveromalli** siltä varalta että muut toimet yhdessä ovat riittämättömät.
- Lisätoimien arvioinnissa otetaan huomioon myös Suomen hiilineutraalisuustavoitteen eteneminen muilla sektoreilla ja muiden toimenpiteiden osalta, päästövähennysten kustannustehokkuus, vaikutus kilpailukykyyn sekä alueelliseen ja sosiaaliseen oikeudenmukaisuus ja työn tueksi tehdyt vaikutusarvioinnit.

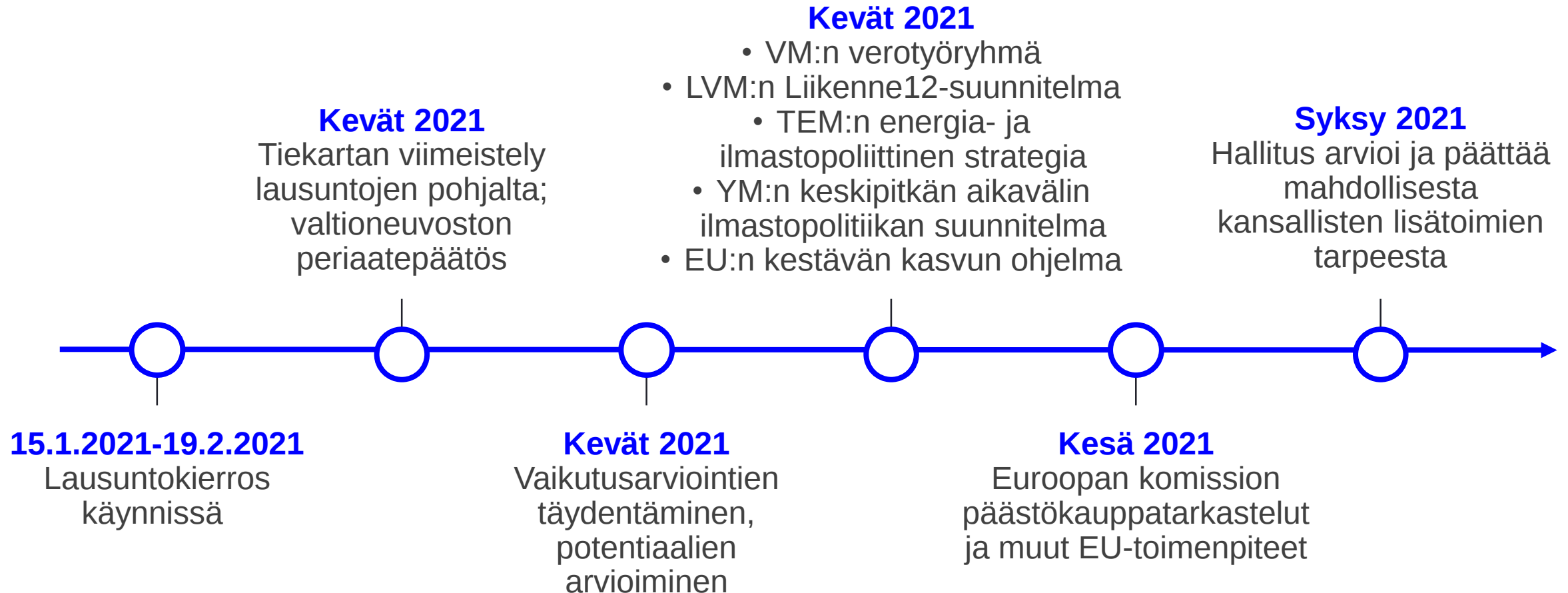
Muissa yhteyksissä päättettävät toimenpiteet

Muissa yhteyksissä päätettävät toimenpiteet

- Tuetaan biokaasun tuotannon käynnistämistä energiatuilla ja ravinnekiertokorvauksilla. **(Energia- ja ilmastostrategia)**
- Tuetaan sähköpolttoaineiden tuotannon käynnistämistä T&K&I-rahoituksella ja energiatuilla. (Energia- ja ilmastostrategia)
- Nolla- ja pienipäästöisten autojen autoverotuksen muuttaminen **(Liikenteen verotyöryhmä)**
- Ajoneuvoverotuksen muuttaminen (Liikenteen verotyöryhmä)
- Sähkö- ja kaasukäyttöisten henkilöautojen käyttövoimaverotuksen muuttaminen (Liikenteen verotyöryhmä)
- Edistetään suurilla ja keskisuurilla kaupunkiseudulla kestäväää liikennettä MAL-sopimusten ja liikennejärjestelmäsuunnitelmien kautta **(Liikenne12)**
- Kasvatetaan nykyisiä joukkoliikennetukisummia suurille ja keskisuurille kaupunkiseuduille myös vuoden 2025 jälkeen. (Liikenne 12)
- Toteutetaan digiratahanke eli junien kulunvalvontajärjestelmän uusiminen. (Liikenne12)
- Suunnataan valtion liikenneinfrainvestointeja kestäväään liikkumiseen ja kuljettamiseen. (Liikenne12)
- Säädetään laki, joka mahdollistaa kaupunkiseutujen liikenteen hallintaan tähtäävien ruuhkamaksujen käyttöönoton.

Mitä seuraavaksi?

Kiitos!

lvm.fi Twitter: [@lvmfi](https://twitter.com/lvmfi)
[@SaaraJskelinen1](https://twitter.com/SaaraJskelinen1)

LVM LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ